

Forslag til Inatsisartutlov om fiskeri

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

(1. behandling)

Det er positivt, at Naalakkersuisut nu er fremkommet med et reelt forslag til en ny fiskerilov. Der er i mange år blevet talt om, at der er behov herfor, hvilket vi fra Demokraatit er enige i. Det betyder dog ikke, at vi er rede til at acceptere, hvad som helst. En ny fiskerilov skal være langtidsholdbar, og den skal tage hensyn til såvel fiskernes som samfundets behov. Det er og bliver en svær balancegang. Og derfor er vi nok alle nødt til på forhånd at acceptere, at det ikke er alle, der vil blive 100 procent tilfredse med den nye fiskerilov. Vi er nødt til at finde et fornuftigt kompromis mellem fiskernes og samfundets interesser.

Her er det vigtigt, at vi lytter til de værdifulde erfaringer som fiskerne, fiskerivirksomhederne og fiskeriets organisationer har oparbejdet gennem mange år. Disse parter har stor viden om fiskebestande og om hvordan, der kan fiskes effektivt og bæredygtigt. Den viden skal vi bruge proaktivt. Det er essentielt, at den kommende fiskerilov bliver realistisk og funderet i virkelighedens verden, så den ikke kun ser godt ud på papir.

Alene af den årsag er det en skidt begyndelse, at Naalakkersuisut ikke har lyttet til kritikken fra blandt andet fiskeriets aktører om, at høringsperioden har været for kort. Det her er en ekstremt vigtig lov for os alle, og derfor må den ikke hastes igennem. Vi er alle nødt til at anerkende, at det her kommer til at tage tid, hvis arbejdet skal gøres ordentligt og have den rette kvalitet.

Den nye fiskerilov skal sikre et stærkt og sammenhængende fiskeri, der har fokus på, hvordan både fiskere, virksomheder og samfundet kan tjene så mange penge som muligt. Herudover skal loven sikre et bæredygtigt fiskeri, så det bliver sikret, at der også er fisk og skaldyr i havet til vores børn og børnebørn. Vi skal have en fiskerilov, der gavner – og ikke skader – landet. Dette gælder også med hensyn til den samlede økonomi.

Som lovforslaget ser ud lige nu, så er der meget der tyder på, at samfundsøkonomien bliver forværret som følge af, at fiskeriet bliver mindre effektivt. Det vil i værste fald komme til at betyde tab af arbejdspladser, hvilket vil sætte gang i en negativ spiral i hele samfundet, da fiskeriet som bekendt er vores største og vigtigste indtægtskilde. Sagt helt hårdt; det nuværende forslag bringer os økonomisk set i en situation, hvor det bliver meget svært at forbedre velfærden, det bliver svært at sikre befolkningen en forbedret økonomi i form af skatte- og afgiftslettelser og drømmen om selvstændighed bliver skudt endnu længere ud i fremtiden. Jeg nægter at tro på, at disse negative effekter er noget som Naalakkersuisut og koalitionen ønsker, men det er ikke desto mindre, hvad der højst sandsynligt kommer til at ske, såfremt dette forslag bliver vedtaget i sin nuværende form.

På denne baggrund er det enormt vigtigt, at Naalakkersuisut og vi i Inatsisartut tager de bekymringer, der bliver rejst alvorligt. Det vil være skandaløst og uansvarligt, såfremt vi haster lovforslaget igennem i sin nuværende form. Vi er nødt til at være lyttende og vi er nødt til hele tiden at have for øje, hvad der er bedst for vores land. Dette gælder på alle områder i lovforslaget.

I denne forbindelse er det vigtigt for Demokraatit at påpege, at vi i lighed med nogle af høringssvarene mener, at konsekvensberegningerne bør opdateres med involvering af data og fremskrivninger fra fiskeribranchen. De benyttede data er så vidt vi ved fra Fiskerikommissionen og er således flere år gamle. Vi er simpelthen nødt til at have opdaterede konsekvensberegninger af de forskellige tiltag for på ordentlig og hæderlig vis at kunne tage stilling til disse beregninger. Det gælder ikke mindst i forhold til, hvad de forskellige tiltag i Fiskeriloven får af betydning for beskæftigelsen både på land og på havet. Vi er ligeledes nødt til at have opdaterede tal, hvad angår indtjeningen i fiskeriet og dermed også for, hvad de enkelte tiltag vil betyde for samfundsøkonomien. Disse tal skal meget gerne fremskaffes i samarbejde med fiskeriets aktører, så de bliver så valide og troværdige som muligt.

Med hensyn til kvote- og afgiftssystem i en ny fiskerilov så mener vi, at dette skal indrettes sådan, at både samfundet og erhvervet bliver tilgodeset. I Demokraatit er vi tilhængere af individuelt omsættelige kvoter i det indenskærs fiskeri, da vi mener, at denne model er den mest retfærdige set i forhold til, at fiskene og skaldyrene i havet er en fælles ressource. Vi mener dog ikke, at det skal være en valgmulighed for nuværende fiskere at fortsætte med olympisk fiskeri. Der er nødt til at være lige vilkår for alle, og vi mener derfor, at det vil være bedst, at alle overgår til et system med individuelt omsættelige kvoter.

Herudover ser vi gerne, at landingspligten bliver fjernet i dette fiskeri. Vi ønsker ikke, at stavnsbinde fiskerne til at indhandle hos bestemte, eksisterende aktører. Hvis fiskerne vil være innovative og eksportere selv, så skal de have muligheden for det. Dette ville med stor sandsynlighed kunne være med til at hæve indhandlingspriserne, fordi der vil opstå en mulig konkurrencesituation for de eksisterende selskaber.

Det er også vigtigt for os, at fiskeripolitikken bliver adskilt fra social- og beskæftigelsespolitikken. Vi skal væk fra tankegangen om, at eksempelvis fiskefabrikker skal placeres steder med høj arbejdsløshed for at understøtte beskæftigelsen det pågældende sted. Fiskefabrikker skal placeres de steder, hvor det giver bedst mening i forhold til indhandling og eksport. På den måde kan vi tjene flere penge, der kan bruges på mere og bedre velfærd eller skattelettelser. Dette er især vigtigt i den nuværende situation, hvor vi har mangel på arbejdskraft, og hvor vi ser, at fiskefabrikkerne er nødt til at tilkalde arbejdskraft udefra.

Det er ligeledes vigtigt for os, at vi giver fiskerne og fiskerivirksomhederne stabile vilkår. For eksempel skal der være en garanti for, at tildelte kvoter ikke pludselig bliver trukket tilbage. Hvis ikke den garanti er der, er der ingen bank, der vil låne millioner af kroner ud til finansieringen af nye, effektive fartøjer.

Med hensyn til det foreliggende udkast til fiskerilov, så er der nogle ting, som vi mener bør ændres i forbindelse med de kommende forhandlinger.

1. Vi ønsker, at det personlige kvoteloft hæves fra de foreslåede 12,5 procent. Vi ønsker som sagt et effektivt fiskeri og vi ønsker ikke at gøre overholdelse af den nye lov stort set umulig for de nuværende virksomheder. Vi vil ikke lægge os fast på et bestemt kvoteloft, men vi ønsker, at fiskeriets organisationer og fiskerivirksomhederne bliver inddraget, så vi kan finde et fornuftigt kompromis.

Herudover er vi nødt til at pointere, at det samlede lovforslag simpelthen ikke hænger sammen på dette område. Vi anser det således som umuligt at indføre et kvoteloft i den nævnte størrelsesorden, når loven samtidig udelukker ekstern udenlandsk finansiering samt indirekte ejerskab, der jo tæller med i det foreslåede kvoteloft. Det kan ikke lade sig gøre. De mindre aktører kan simpelthen ikke fremskaffe den kapital, der er behov for. Det er umuligt. Ikke engang SISA, som Naalakkersuisut mener skal være fiskeriaktør, har så meget risikovillig kapital til rådighed.

Vi har som sådan sympati for, at man i mange år politisk har ønsket et mere spredt ejerskab i fiskeriet. Det skal dog gøres ordentligt. Men det nuværende udkast er der ingen der har en chance, fordi man ikke har kapitalen.

2. Vi mener, at der bør være sammenhæng mellem kvoteandelsperioden og den tid som det typisk tager at finansiere købet af et skib, der ifølge BankNordiks høringssvar er 15 år. Hvis vi ikke tager højde herfor, så risikerer vi jo, at fiskere og fiskerivirksomheder bliver ude af stand til at låne penge til finansiering. Det kan ikke være meningen. Dermed ikke sagt, at 15 år er det rigtige. Her er vi igen nødt til at inddrage fiskeriets aktører samt pengeinstitutterne herhjemme således, at vi som politikere kan få stærke faglige input til den helt rigtige kvoteandelsperiode, hvorefter vi kan træffe beslutning på et korrekt oplyst grundlag.

3. Vi mener ikke, at det offentligt ejede selskab Royal Greenland skal behandles anderledes end andre selskaber. Det gælder på alle måder. Vi mener derfor, at det er forkert, at Royal Greenland får positiv særbehandling i form af at slippe for den såkaldte kvotebegrænsning. Royal Greenlands konkurrenter forbydes med det nuværende forslag at eje mere end 20 procent. Og dette er vel at mærke inklusiv indirekte ejerskab. I Demokraatit mener vi, at det er konkurrenceforvridende, hvilket er uacceptabelt. Vi er ikke et kommunistisk samfund, hvor vi for alt i verden skal sikre offentligt ejerskab og sikre fordele til offentligt ejede selskaber. Tværtimod skal vi sikre den frie konkurrence og vi skal sikre, at vilkårene for konkurrence er ensartede. Alene derfor er idéen om, at Royal Greenland skal stilles bedre end de øvrige aktører helt forkert.

4. Det er vigtigt, at der kommer mere fokus på retssikkerheden for de nuværende aktører i fiskeriet. Med det nuværende forslag er der stor sandsynlighed for langvarige og langtrukne retssager i forhold til eksempelvis ekspropriation. Dette skal vi arbejde for at undgå. Her er det igen vigtigt, at vi fra politisk side sætter os sammen med aktørerne og finder frem til et holdbart kompromis. Lange og dyre retssager er ikke til gavn for vores land.

5. Vi bakker som udgangspunkt op om idéen om at etablere et fiskerøkonomisk institut. Vi er en stor og stolt fiskerination, og det kan derfor ikke passe, at der er så lidt forskning og ekspertviden på

fiskeriområdet. Det er direkte hæmmende for udviklingen og for innovationen. Vi har alle i mange år talt højt og flot om, at vi skal blive bedre til at forarbejde og forædle vores produkter således, at vi kan tjene endnu flere penge på dem end vi gør i dag. Men der sker ikke rigtig noget. Det kan ikke passe, at vi ikke kan forædle vores fisk mere end vi gør i dag. Jeg ved vores geografiske lokation spiller en rolle, men det kan umuligt være hele forklaringen. Vi skal være dygtigere. Og her kunne øget fokus på forskning være et godt sted at begynde. Herudover burde vi lade os inspirere af, hvordan de gør tingene på eksempelvis Island, hvor de praktisk talt bruger alt fra torsken. Dette er blandt andet et resultat af, at der er blevet fokuseret på at uddele målrettede forskningsmidler, at der er skabt gode rammer for innovation og at infrastrukturen er blevet udbygget, så den er tilpasset eksport.

Det er vigtigt for Demokraatit, at forslaget til fiskerilov og vores input bliver behandlet særdeles grundigt især med tanke på den omfattende kritik af den korte høringsperiode.

Jeg vil tillade mig at slutte med at sende en stor tak til alle fiskere i vort land. Det er fiskernes fortjeneste, at vores eksport af fisk og skaldyr bidrager med rigtig mange penge til landskassen. Jeg har kæmpe respekt for den flid og det hårde arbejde, som fiskere i hele landet udfører hver dag. Uden fiskernes indsats ville vi være et fattigere land, og jeg håber og tror, at fiskeriet i mange år fremover fortsat vil bidrage rigtig godt og stort til økonomien herhjemme. Det er samtidig vigtigt for mig at pointere, at det lovforslag i sin nuværende form ikke vil være til gavn for hverken fiskerne eller samfundet som helhed. Det skal vi simpelthen have gjort noget ved, så den endelige lov kommer til at gavne os alle sammen.

Fiskeriet er som sagt vores med afstand største eksporterhverv og vort lands vigtigste indtægtskilde. Alene derfor, er det ekstremt vigtigt, at vi tænker os godt om før vi indfører en ny og gennemgribende lovgivning.

Med disse bemærkninger henvises forslaget til videre behandling i relevante udvalg.